

NOTITIE

Onderwerp Adviesnotitie
Project Herziene milieueffectenrapport SK Parenco
Opdrachtgever Gemeente Renkum
Projectcode 140913
Status Definitief
Datum 15 februari 2024
Referentie 140913/24-002.264
Auteur(s) A.J. van der Sar MSc, R. Looijenga MSc, drs. R. van Ek, ing. E. Jongenotter

Gecontroleerd door D.J. Hekman MSc
Goedgekeurd door A.J. van der Sar MSc
Paraaf



Bijlage(n) -

Aan Gemeente Renkum M. Hutting

1 INLEIDING

SK Parenco bereidt voor haar inrichting aan de Veerweg nummer 1 te Renkum een aanvraag voor revisie van haar vigerende omgevingsvergunning voor. De aanvraag voorziet ten eerste in de behoefte en de afspraak om één nieuwe en integrale omgevingsvergunning vast te stellen. Ook overweegt SK Parenco om helemaal over te gaan op de productie van verpakkingspapier (in plaats van verpakkingspapier en publicatiepapier) en wenst zij ambities op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen in de bedrijfsactiviteiten te operationaliseren.

De besluitvorming (door het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland) over de aanvraag wordt ondersteund door de procedure voor de milieueffectrapportage. De m.e.r.-procedure helpt het bevoegd gezag om milieueffecten doelmatig en transparant te overwegen. De eerste stap in deze procedure is de notitie reikwijdte en detailniveau (hierna: NRD), waarin de diepgang en de omvang van het uiteindelijk te ontwikkelen milieueffectrapport (hierna: MER) is beschreven. Deze stap is doorlopen in 2021 door de publicatie van de NRD door SK Parenco. Dit was het eerste moment waarop belanghebbenden en belangstellenden hun zienswijzen en adviezen kenbaar kunnen maken. Deze zienswijzen en adviezen zijn verwerkt in het adviesdocument van de commissie m.e.r. van 5 januari 2022. Op basis van het voorgenoemde document, heeft SK Parenco een MER opgesteld, welke gepubliceerd is geweest voor zienswijzen in de zomer van 2023. Op basis van de ingekomen zienswijzen heeft commissie m.e.r. een toetsingsadvies opgesteld, en vervolgens is er een herziene MER opgesteld. In het vervolg wordt gesproken over het MER. Dit document geeft input voor de vernieuwde zienswijze van de gemeente Renkum.

De gemeente Renkum volgt de ontwikkelingen van SK Parenco met grote belangstelling. De inrichting ligt binnen haar gemeentegrenzen en een deel van de omwonenden ervaart, sinds de (her)ingebruikname van een tweede papiermachine voor verpakkingspapier, overlast vanwege milieueffecten door de bedrijfsactiviteiten van SK Parenco. De ervaren milieueffecten zijn niet afgenomen¹.

De zorgen over de leefomgeving concentreren zich rondom de thema's geur, geluid, trillingen, stikstofdepositie, water (in relatie tot natuur) en verkeer². We richten ons daarbij nadrukkelijk op de thema's waar nog onduidelijkheden rondom rusten, volgende uit het opgestelde MER en de bijbehorende milieuonderzoeken. De opbouw van dit document is gebaseerd op de verscheidende milieuthema's, deze worden sequentieel behandeld. Eerst wordt begonnen met een aantal algemene observaties.

2 ALGEMENE OBSERVATIES

Parenco heeft een MER opgesteld waarin een viertal alternatieven zijn uitgewerkt en de milieueffecten zijn beschreven. Ten opzichte van de vorige MER is de leesbaarheid van de samenvatting en het gehele MER verbeterd. Visualisatie van de processen is hier behulpzaam in. In paragraaf 2.4 van het MER wordt een uiteenzetting gegeven van het samengestelde voorkeursalternatief. Hieruit is duidelijk welke maatregelen wel, en niet worden voorzien door SK Parenco. Echter, roept dit twijfel op of de milieueffecten op een integrale manier zijn beschouwd, immers is de voorkeursvariant niet een van de onderzochte opties van het MER.

Papieren werkelijkheid versus de werkelijke situatie

In het MER wordt voor o.a. de aspecten stikstofdepositie, luchtkwaliteit en trillingen de vergunde situatie genomen als de referentiesituatie, waartegen de beoogde ontwikkelingen worden uitgezet. In het MER mist naar onze mening een beschouwing van de werkelijke impact op de leefomgeving, ten opzichte van de papieren werkelijkheid³. Immers, als er sprake is van een toename van de daadwerkelijke belasting van de omgeving, welke binnen de vergunde waarden blijft, is er nog steeds sprake van een verslechtering van de leefomgeving. Er is duidelijkheid gegeven over de gebruikte referentiesituatie, echter adresseert dit niet het voorgenoemde aandachtspunt.

Evaluatie en monitoring

Evaluatie en monitoring van de milieueffecten van de activiteiten is naar de mening van gemeente Renkum niet afdoende meegenomen in het milieueffectrapport. De verantwoordelijkheid om daadwerkelijke milieueffecten te toetsen aan de aangevraagde milieueffecten wordt geheel teruggelagd bij het bevoegd gezag. Op basis van Artikel 7.39 van de Wet milieubeheer onderzoekt het bevoegd gezag dat een plan heeft vastgesteld of een besluit heeft genomen inderdaad de gevolgen die de uitvoering heeft voor het milieu. Echter betekent dit niet dat SK Parenco geen verantwoordelijkheid heeft bij het onderzoek naar optredende milieugevolgen. In Artikel 7.40 van de Wet milieubeheer wordt namelijk gesteld dat degene die de in het plan, dan wel besluit voorgenomen activiteit onderneemt (SK Parenco in dit geval) verplicht is aan het bevoegd gezag alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken die nodig zijn ten behoeve van het onderzoek. Het wordt sterk aangeraden om afspraken over het periodiek leveren van benodigde data en informatie in de vergunning op te nemen.

Op basis van artikel 7.37, lid 2 van de Wet milieubeheer bepaalt het bevoegd gezag bij besluit de termijnen alsmede de wijze waarop het onderzoek naar de gevolgen voor het milieu zal worden verricht.

¹ Geur- en geluidhinder in Renkum, GGD Gelderland-Midden, juni 2023.

² Het aspect geur wordt nadrukkelijk niet behandeld in deze adviesnotitie. Het aspect water is niet relevant geacht voor het beschermen van de leefomgeving van de burgers van de gemeente Renkum. Echter heeft de grondwateronttrekking waarschijnlijke gevolgen voor de omliggende natuur, wat de natuurwaarde voor de burgers van Renkum verminderd. Dit aspect wordt wel nadrukkelijk behandeld in deze adviesnotitie.

³ Een in het oog springend verschil is de ge rapporteerde NO_x emissie van 132.000 kg in 2021 in het bedrijfsrapport van SK Parenco op emissieregistratie, en de gegeven NO_x emissie van 399.400 kg/jaar in de referentiesituatie uit de stikstofdepositie notitie bij het MER.

Dit is enkel mogelijk wanneer uit het MER duidelijk volgt welke milieuaspecten gemonitord dienen te worden. Het is niet navolgbaar uit het MER op welke aspecten SK Parenco voornemens is om op te gaan monitoren. De publieksvriendelijke samenvatting en hoofdstuk 7 zijn in tegenspraak met elkaar. Ook is hoofdstuk 7 intern conflicterend.

Daarbij is de lijst met te monitoren aspecten naar ons inziens niet compleet. Over het algemeen heeft het meerwaarde aspecten te monitoren waarvoor de verwachting is dat deze resulteren in aanzienlijke milieueffecten, waar onzekerheid over heerst door leemten in kennis of die op andere wijze relevant zijn voor betrokkenen. Dit laatste geldt voor de aspecten geur en geluid. Uit een onderzoek van de GGD¹ volgt dat de inwoners die tot 1.000 m van SK Parenco wonen ernstige overlast (voor zowel geur als geluid) ervaren. Op basis daarvan benadrukt de GGD het belang om de hinder in de omgeving van Parenco te blijven monitoren. Onduidelijk is waarom er voor deze aspecten in de aanzet voor het monitoringsprogramma in het MER geen aandacht is.

Tot slot wordt door de gemeente Renkum het Advies² van de Expertgroep aangehaald waarin is benoemd dat maatregelen nodig zijn om de situatie van ernstige hinder te keren. Kortgezegd: volledige concentratie op productie van verpakkingspapier kan in het idee van gemeente Renkum niet eerder plaatsvinden dan nadat gebleken is dat de hinder ervaren door omwonenden (door overlast reducerende maatregelen) is teruggebracht naar een acceptabel niveau. Hier zou invulling aan kunnen worden gegeven door de eerste monitoringsronde(s) in het teken te stellen van het nagaan of de hinder (van met name geur en geluid) is teruggebracht naar een acceptabel niveau.

Samenvattend dient er in het MER uitgebreider te worden onderbouwd welke aspecten aanleiding geven voor monitoring (en welke niet) en hoe en met welke frequentie SK Parenco het bevoegd gezag de benodigde inlichtingen zal verstrekken die nodig zijn ten behoeve van het onderzoek naar de gevolgen van het besluit. Het wordt sterk aangeraden om afspraken over het periodiek leveren van benodigde data en informatie in de vergunning op te nemen.

Coördinatie bij IPPC-inrichting

Vanuit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo), sectie 3.5 volgt dat er sprake is van een coördinatieregeling met de Waterwet. Indien er sprake is van een IPPC inrichting, is de aanvraag van de omgevingsvergunning onlosmakelijk verbonden met de watervergunning. Er lijkt geen sprake te zijn van een gecoördineerde aanvraag met de Waterwet. Dit is naar onze mening wel benodigd vanwege het feit dat SK Parenco een IPPC inrichting betreft. Hiernaast is het ook wenselijk om de waterremissies integraal te beschouwen, vanwege de verbondenheid; het aspect water is immers een integraal onderdeel van de milieu impact van SK Parenco.

3 MILIEUASPECTEN

3.1 Grondwateronttrekking in relatie tot natuurwaarden

In het licht van schaarser drinkwater en de slechte staat van N2000 gebied de Veluwe *als gevolg van menselijk handelen op de grondwaterstanden*, is het zeer belangrijk dat voor al het grondwatergebruik kritisch wordt bekeken of het echt noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. De commissie m.e.r. heeft in haar advies niet gevraagd om een verdere onderbouwing van andere waterbronnen en technieken. Deze blijven in het MER dus nog steeds onbesproken. Wij zien graag dat dit aspect wordt meegewogen in het opstellen van de vergunningsvoorschriften. Andere papierfabrikanten hebben hun bedrijfsprocessen dermate weten in te richten dat gebruik van grondwater niet meer nodig is. Wij zien het als wenselijk om ook voor deze locatie na te gaan of volledig gestopt kan worden met het onttrekken van grondwater.

¹ Geur- en geluidhinder in Renkum, GGD Gelderland-Midden, juni 2023.

² Advies Expertgroep Gezondheidsonderzoek en Nazorg bij rampen en (milieu-) incidenten over Parenco met kenmerk M&V-2021-0144 d.d. 20 oktober 2021.

Hier mist naar ons idee een integrale milieuafweging, welke zou kunnen worden gevraagd doormiddel van een vergunningsvoorschrift. Het toepassen van Zero liquid discharge wordt niet als een wenselijke optie gezien met oog op bedrijfszekerheid en daaraan gerelateerde mogelijke overlast voor omwonenden.

3.1.1 Modelkeuze voor bepaling grondwatereffecten

In lijn met de vorige zienswijze van de gemeente Renkum heeft de Commissie m.e.r. in haar advies gevraagd om een onderbouwing van de keuze voor het over-Betuwe model uit 1998. Hiernaast is gevraagd om een toelichting te geven op de aanpassingen van het model voor de hydrologische omstandigheden, en bijbehorende nauwkeurigheid van het grondwatermodel en de gevoeligheid van de modelparameters.

In de aangepaste geohydrologie studie wordt nu uitgebreider ingegaan op het gebruikte model over-Betuwe 1998. Er wordt echter nog steeds maar beperkt inzicht gegeven in hoeverre het model is aangepast voor de specifieke hydrologische omstandigheden in het invloedgebied van de grondwaterwinning van SK Parenco. Wel wordt er nu toegelicht welke onzekerheden er zijn in het model met betrekking tot de bodemopbouw en de parameterwaarden, en welke effecten dit (globaal) op de uitkomsten zal hebben. Hierbij wordt aangegeven dat deze effecten niet gekwantificeerd kunnen worden. Dit is echter wel mogelijk in onze beleving, door het uitvoeren van een gevoeligheidsanalyse. Het is een keuze om dit niet te doen.

De gebruikte methode om de effecten van de grondwaterstand te bepalen biedt onvoldoende inzicht in de ruimtelijke verdeling van de toename van de grondwaterstanden en kwelflux in de beekdalen, noch in de dynamiek in de tijd (GHG en GLG). Juist dat laatste is voor sommige vegetatietypes van belang, evenals voor de watervoerendheid van de beken. Het geohydrologische onderzoek is op deze punten niet aangepast. In de aangepaste tekst geohydrologische onderzoek wordt hier nu wel een toelichting op gegeven. Hierbij is aangegeven dat het model inderdaad niet geschikt is om de ruimtelijke verdeling van de toename van de grondwaterstanden weer te geven, maar dat dat ook niet nodig wordt geacht. Men neemt namelijk aan dat bij scenario 2 een *gemiddelde* grondwaterstijging optreedt van 15 cm in het Renkums beekdal en 10 cm in het Heelsums beekdal. Doordat de berekende hydrologische effecten beperkt zijn in verhouding tot de natuurlijke langjarige fluctuatie in grondwaterstand neemt men aan dat de ingreep niet leidt tot grote ecologische effecten. Door deze aanname beoordeelt men de ingreep als neutraal. Negatieve effecten op habitatype H3260A worden uitgesloten. Een vergelijkbare denklijn is gehanteerd voor de habitatoort rivierdonderpad (H1163).

3.1.2 Effecten van de grondwaterstand op de natuur

In het MER worden drie scenario's geëvalueerd met het grondwatermodel: Vergunde situatie (5.7 Mm³/jaar), 20 % van vergunde situatie (1.14 Mm³/jaar) en 0 % van vergunde situatie (0 Mm³/jaar). Het effect van de huidige grondwateronttrekkingen op de diepere stijghoogte (56-97 m onder maaiveld) is een verlaging van de grondwaterstand meer dan 1 m benedenstrooms en 0.2 m bovenstrooms. De berekeningen geven (logischerwijs) aan dat de stijghoogte en de grondwaterstand zal toenemen. Er wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van significante schade is op de natuurgebieden voor de doorgerekende varianten.

Wat buiten beeld blijft is de natuurschade die de grondwaterwinning van het bestaand gebruik heeft veroorzaakt en hoe dit samenhangt met de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen. Met name ook na de droge zomers van afgelopen jaren. De NDA-Veluwe (concept d.d.5 juni 2023) geeft aan dat een goede waterkwaliteit en goede watervoerendheid van de beken van belang is voor de realisatie van Natura 2000 doelen. Daarnaast wordt gemeld dat de watervoerendheid van de beken sinds het begin van de vorige eeuw sterk is afgenomen. De vraag blijft onbeantwoord of de winning niet de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen permanent in de weg staat. Hier wordt niet op ingegaan in de effectbeoordeling in het MER, welke globaal is ingestoken en wordt geheel niet ingegaan op waterkwaliteit.

Vernatting hoeft niet per definitie gunstig te zijn, zo zijn er op de beekdalflanken verschillende habitattypen die natschade zouden kunnen hebben. Het gaat om de habitattypen H9120, H4030 en H9190.

In de beoordeling, onderdeel van het MER blijft men bij de denkwijze: de berekende veranderingen zijn klein ten opzichte van de natuurlijke variatie in de grondwaterstand. De effectbeoordeling vindt dus op plaats op een globale inschatting gebaseerd op een aanname. Onzes inziens is het waardevol om de effecten verder te kwantificeren, en een passende beoordeling uit te voeren.

3.2 Circulariteit en energie

Circulariteit is een overkoepelend begrip voor het sluiten van kringlopen en ketens waardoor de impact op het milieu vermindert, zowel op de korte als op de lange termijn¹. Circulariteit betreft geen milieueffect maar een middel. Omdat circulariteit geen milieueffect betreft is het niet noodzakelijk om dit thema als verwacht milieugevolg (HF 4 in het MER) te omschrijven. Wel wordt in de milieueffectenrapportrichtlijn en door de commissie m.e.r.² meer aandacht gevraagd voor procesbeschrijvingen en het gebruik van grondstoffen en het toelichten van het circulariteitsbeleid.

Hieronder wordt zowel op proces- als op beleidsmatig niveau toegelicht waarin het MER van SK Parencó (te) weinig aandacht besteedt aan het begrip circulariteit.

Proces

In hoofdstuk 2 van het MER worden de productieprocessen beschreven. De commissie m.e.r. adviseert echter om bij industriële fabrieken ook een energie-, materialen- en waterbalans op te nemen. Dit kwam zowel terug in het eerste advies van commissie m.e.r. op het NRD, de zienswijze van de gemeente Renkum en de toetsingsadvies van de commissie m.e.r. op het vorige MER. In het MER en in bijlage 8 zijn deze balansen wederom summier of niet uitgewerkt. Dit bemoeilijkt de navolgbaarheid van de materiaalstromen en het proces.

Energie

De energiebalans is in de MER-bijlage energie en klimaat summier uitgewerkt voor de referentiesituatie maar niet voor PM1 en PM2. In de figuren voor PM1 en PM2 is alleen de besparing te zien maar niet de samenstelling. Hierdoor is het lastig om te onderzoeken hoe het proces meer circulair gemaakt kan worden op het gebied van warmte-, gas- en stroomgebruik.

De verduurzaming van de bedrijfsvoering van SK Parencó is grotendeels gebaseerd op het stoken op biomassa. CO₂ die vrijkomt bij verbranding van biomassa wordt immers niet meegenomen in de bepaling van de totale CO₂-uitstoot van industrie. Deze verduurzamingsmaatregel wordt (deels) gefinancierd door de SDE subsidie. SK Parencó geeft in het MER aan dat de SDE subsidie wordt afgebouwd wanneer duurzame energiebronnen goedkoper worden, en dat deze verduurzamingsmaatregel op den duur ook zonder subsidie kan bestaan. Het blijft echter onduidelijk hoe SK Parencó duurzaam in haar eigen energiebehoefte kan voorzien bij het eventueel wegvallen van biomassa (denk hieraan beperkte beschikbaarheid en/of hoge prijzen) en welke stappen zij verder gaan zetten naar haar eigen gestelde doel van een 'klimaat-neutrale' bedrijfsvoering.

Grondstoffen

Het inzichtelijk maken van duurzame beschikbaarheid van grondstoffen is onderdeel van de gewijzigde Europese m.e.r.-richtlijn, maar dit komt in het MER van SK Parencó summier terug. Zo vermeldt het MER dat enkel 100 % hergebruikt papier en karton wordt gebruikt voor de productie van kwalitatief hoogwaardig papier. Er wordt in het MER geen verdere aandacht besteed aan de circulariteit van de andere grond- en hulpstoffen. Terwijl deze voor 24 % onderdeel uitmaakt van de geproduceerde producten³.

¹ <https://www.commissiemer.nl/actueel/nieuws/circulariteit-en-milieueffectrapportage>.

² Commissie m.e.r., 2022, advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport, Revisievergunning SK Parencó te Renkum.

³ <https://www.smurfitkappa.com/nl/sustainability/approach/our-circular-business>.

Beleid

De Commissie m.e.r. heeft in de adviesnotitie op de NRD aangegeven dat in het MER concreet moet worden wat de doelstellingen zijn op het gebied van circulaire economie, klimaat en energie en duurzaam waterbeheer. In het MER is in hoofdstuk 2 een paragraaf opgenomen over milieu en duurzaamheid. Hierin wordt toegelicht welke milieudoelen zijn gesteld voor de Smurfit Kappa Groep in relatie tot de Sustainable Development Goals (SDG's). De duurzaamheidsdoelstellingen die in het MER worden genoemd gelden echter voor de gehele Smurfit Kappa Groep en niet specifiek voor SK Parenco. Onduidelijk is wat de specifieke doelstellingen zijn voor SK Parenco. Daarnaast wordt uit het MER niet duidelijk welke stappen SK Parenco zet om in 2050 een (bijna volledige) broeikasgasvrije bedrijfsvoering¹ te hebben.

3.3 Verkeer

Naar mening van gemeente Renkum geven de gepresenteerde resultaten in de verkeersstudie een vertekend beeld van de impact van SK Parenco op de omliggende verkeerssituatie. In de bestaande situatie knelt de doorstroming van het verkeer in de spitsuren, waardoor er wachtrijen voorkomen. Een beperkte toename in intensiteit kan resulteren in een sterke afname in doorstroming van het verkeer. De aangenomen gelijkmatige verdeling van de verkeersintensiteit over de dag heen wordt niet als redelijk gezien. Dit wordt onderschreven door telcijfers uit 2022². SK Parenco kan maar beperkt in sturen in de verkeersverdeling in tijd, tenzij het enkel gebruik maakt van eigen vervoersdiensten. Een slechtere doorstroming of langere wachttijden bij afslagbewegingen kunnen leiden tot meer verkeersonveiligheid. Doorstroming van de N225 wordt nu nog compleet niet meegenomen in het onderzoek. Niet in de bestaande situatie, en ook niet in de situatie met autonome ontwikkeling.

Bufferruimte vrachtverkeer

Bij de Bokkedijk is op het terrein van SK Parenco een locatie waar vrachtauto's kunnen parkeren. Het is een bekend probleem op en rond bedrijventerreinen dat elk vrij plekje door wachtende of rustende vrachtautochauffeurs wordt gebruikt, ook als er geen (sanitaire) voorzieningen zijn. Met de sterke vergroting van het aantal dagelijkse vrachtautobewegingen is het de vraag of het huidige vrachtautoparkeerterrein straks nog voldoende capaciteit heeft. Met de uitbreiding van de openingsuren is er ook de vraag in hoeverre het voor chauffeurs noodzakelijk wordt om in het kader van de wettelijke rij- en rusttijden op deze locatie of in de nabijheid rusttijd te nemen. In de directe omgeving van SK Parenco zijn weinig of geen openbare vrachtautoparkeerplaatsen beschikbaar. Onvoldoende (buffer)capaciteit op een vrachtautoparkeerterrein of het bieden van onvoldoende voorzieningen kan leiden tot overlast in de omgeving. Het is wenselijk om overlast voor de omgeving te voorkomen. Er is verder onderzoek nodig om dit verder te concretiseren. Wij raden aan om dit onderzoek uit te voeren.

Impact zwaar vrachtverkeer en laagwater

Bij laagwater is de aanvoer per schip mogelijk niet of beperkt mogelijk. Dit zou resulteren in een toename in wegtransport van ~10 %. Vanwege klimaatverandering wordt dit een meer voorkomend probleem. Het is wenselijk om dit effect als ongewone situatie mee te nemen in de verkeersstudie.

Het is niet duidelijk of er lange zware vrachtauto's (hierna: LZV's) worden ingezet. De eventuele effecten worden niet duidelijk in de verkeersstudie. Indien SK Parenco dit type voertuig in wil zetten, is het wenselijk om een integrale milieu afweging toe te passen (in ieder geval op de thema's: geluid, verkeer en klimaat).

¹ De doelstelling is overeenkomstig met de concern brede doelstelling van Smurfit Kappa.

² <https://www.gelderland.nl/wegwerkzaamheden/gelders-verkeer>; In de bestaande situatie is het vrachtverkeer op de N225 niet gelijkmatig verspreid, terwijl het SK Parenco gerelateerde verkeer ook nu al een substantieel deel van het vrachtverkeer op de N225 uitmaakt.

3.4 Luchtemissies en -kwaliteit

In het kader van het Schone Lucht Akkoord is onderzocht of er kan worden voldaan aan de nieuwe WHO-advieswaarden voor NO₂, PM₁₀ en PM_{2.5}. Hier wordt gesteld dat het niet mogelijk is om aan deze grenswaarden te voldoen om dat er een te hoog heersend achtergrondniveau is. Naar onze mening is de vraagstelling niet juist, het is evident dat niet één bedrijf zorgdraagt voor de luchtkwaliteit. Luchtkwaliteit is immers de som van alle activiteiten in de buurt en daarbuiten. Echter de emissie van Parenco heeft wel degelijk een significant effect op de concentraties, deze bedraagt namelijk 6 µg/m³ NO₂ op een achtergrond van 18 µg/m³. Vermindering van de NO₂-emissie zal dus zeker positief bijdragen aan het bereiken van de WHO-advieswaarden.

3.5 Geluid

Uit de meest recente publicatie van de GGD¹, wordt duidelijk dat er veel ernstige geluidhinder wordt ervaren door de directe omwonenden van SK Parenco. Het verantwoord van een goed leefklimaat in de directe omgeving wordt steeds lastiger in de nabijgelegen bestemmingsplannen. Zo is het nodig gebleken om dove gevels toe te passen voor een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling nabij de dorpsstraat. Bronaanpak blijft het meest effectief, daarom zijn de stappen gezet in alternatief 1 plus, 2 en 2 plus wenselijk voor de verbetering van het ervaren leefklimaat. Hier wordt aandacht gevraagd voor een gedegen monitoring en evaluatie van de ervaren geluidsbelasting op de inwoners van gemeente Renkum.

3.6 Stikstofdepositie

Uit de recente RIVM publicatie 'bepalen drempelwaarde piekbelasteraanpak'² volgt dat SK Parenco op plaats 24 van de lijst grootste stikstof piekbelasters staat. Het reduceren van de stikstofdepositie in haar omgeving heeft daarom naar onze mening prioriteit om achteruitgang van het Natura-2000 gebied 'de Veluwe' zoveel mogelijk te voorkomen.

Biomassa in energieopwekking

Een keerzijde van toepassing van biomassa voor warmteopwekking, is dat de stikstofoxide emissievracht hoger ligt dan bij een gasgestookte ketel³. Als voorbeeld; K62 t.o.v. K83 geeft een verschil van 4,5 maal voor alternatief 1 en 1 plus. De wenselijkheid van het toepassen van biomassa, met oog op de verhoogde stikstofoxiden emissies, wordt niet integraal afgewogen. Graag zien wij de natuur instandhoudingdoelstellingen van het Natura-2000 gebied de Veluwe meegewogen in de keuze tot toepassen van biomassa ter verduurzaming van haar activiteiten.

4 CONCLUSIE

Het MER bevat een vergaande uitwerking van de verwachte milieueffecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling van SK Parenco voor de vier gepresenteerde alternatieven. De herziene MER is verbeterd op het gebied van leesbaarheid. Dit komt de navolgbaarheid van het MER voor de geïnteresseerde bewoners van de gemeente Renkum ten goede. De effecten van de grondwateronttrekking en de gevolgen van de grondwateronttrekking op de instandhoudingdoelstellingen van het Natura 2000 gebied de Veluwe zijn niet navolgbaar voor de activiteiten van SK Parenco. Het aspect circulariteit wordt naar onze mening te summier beschreven en verdient verdere aandacht.

¹ Geur- en geluidhinder in Renkum, GGD Gelderland-Midden, juni 2023.

² https://www.rivm.nl/publicaties/bepalen-drempelwaarde-piekbelasters-aanpak#abstract_en.

³ Per opgewekte MWth stoot de biomassa gestookte wervelbedoven K62 4,5 maal meer NO_x-emissies uit dan gasketel K83. NO_x emissie K62 is 227 mg/Nm³, K83 heeft een NO_x emissie van 50 mg/Nm³ voor alternatief 1 en alternatief 1 plus.

Ook het aspect verkeer verdient een verdere verduidelijking. Verder is er een integrale milieuafweging gewenst voor de toepassing van biomassa, met betrekking op de stikstofemissie en de instandhoudingsdoelstelling van het Natura-2000 gebied 'de Veluwe'.

De gemeente Renkum heeft de voorkeur voor alternatief 1 plus. Dit komt omdat zij wil voorkomen dat de ervaren geur en geluidshinder verergert voor haar bewoners door de ombouw van PM1 naar verpakingspapier. Bij ingebruikname van de omgebouwde PM2 naar verpakingspapier in 2016, is de ervaren geur- en geluidshinder immers toegenomen. Om te voorkomen dat de ervaren hinder toeneemt, spreekt de gemeente Renkum voorkeur uit voor een alternatief waarbij de kans op een toename in ervaren overlast minimaal is. Alternatief 2 en alternatief 2 plus zijn voor gemeente Renkum niet aanvaardbaar zolang er nog geen bewezen reductie is in de ervaren geur- (en geluids)hinder. Dit vraagt een gedegen evaluatie en monitoringsprogramma.